

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals lli-
vres d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dissapte 4 d' Abril de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4.537

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. 4-
Extranjer y Ultramar. 8-
Anuncio, a preus convencionales

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.
En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meya clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca-
la de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrà appetit y forsas y se li regularisaren las reglas:
—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' asar, sens cap resultat, quantas emul-
sions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lo-
ciniz. Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo legitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

FABRICA DE FIDEUS Y PASTAS FINAS PERA SOPA

DE JOAN SANJUÁN
(Antiga casa VOLTES)
PLASSA DEL CASTELL Y CARRER DE LA MAR, 7.—REUS
SE RECOMANA SE PROVIN LAS PASTAS D' AQUESTA CASA

PERE BANÚS

METJE-GIRURGIA - Dentista
Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablacions, resecions, etc.—Feb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandibula.
Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA
ULTIMAS NOVELTATS LITERARIAS!!
BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENC," A 50 CENTIMS VOLÚM
Obras de Guimerà, Rasiñol, Oller, Verdagner, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassagoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demés autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sanpere de Valencia, Tasso, Manéci, Sopena, Lesca-
no, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y demés que s' publican a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, El Tomàs y demés revístas y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSO Y FERRANDO
Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 20 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSO Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-GIRURGIA
Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.
Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8
Teléfono número 120
Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

DISCURS

Pronunciat en lo meeting de protesta contra "l' R. D. d' en Dato sobre reforma del Notariat, en lo teatre Tivoli de Barcelona.
En Manel Folguera
Ex president de la "Unió"; al aixecarse fou saludat ab forts picaments de mans.
Comensá dihent: Catalans, després de las hermosas paraulas de nostra germá de patria en Laporta, sols puch comensar dihent Catalans ¡Visca Catalunya!
Aquest visca fou respost xarrirosament per tota la concurrència.
Que en lo decret d' en Dato, afegi lo senyor Folguera, hi ha dess carts, es inútil ferho constar. L' esperit que informa als sets articles pot resumirse en duas paraulas: odi a Catalunya. Se deduheix d' ell lo ferm propòsit de destruir la única unitat que servava nostra terra: la unitat Notarial.
Un temps las escripturas s' extenian en catalá, la parla que hem estimat sempre; y "ls homes que sols a ella coneixen podian disposar de sos bens y establir sa voluntat en la llengua que parlavan sos fills. Avay no, tot en castellá, aquesta llengua que "ns para tant y que aborrim porque es i opoada.
Si be per un cantó havian desterrat nostra

parla de las escripturas, existia lo funcionari que, assadollat del esperit de nostra terra escoltava y tradhía nostra voluntat. Avay tamoch aixó "ns deixan, y quan nostres pagesos tingan que utilizar los seryeys del notari, tal volta aquest entandra al revés de lo que li diguin. Y quan l' agonitzant en son llit de mort vulga disposar de sos bens y repartirlos entre "ls seus, en aquells tristos y anguniosos moments, en que'l malait ab la llengua torbada y la pensa enterbolida exposa voluntat al notari, digueume quin esperit de malecció no caurá sobre aquest si no l' entén.
Supcsan alguns que aquesta reforma no demanada per los mateixos notaris y fins ab aixó se veu la mala fe dels ministres; no hi han posat res de lo que havian sollicitat. Jo he parlat ab partidaris de la reforma y ni aquests están conformes ab la botetada que s' dona a Catalunya.
Aquest es sols un incident del plet que sosté Catalunya; y veyeu si ho es, que tots los oraders han anat embrancantsé y exposant tots los que del Centre hem rebut y vosaltres ho hem aplaudit porque pensen de la mateixa manera.
Altra importancia té avay aquest acte. D' un quant temps a aquesta part s' ha desenrotllat vigorosament lo moviment autonomista; ha nésent en los de la Lliga, s' ha fet fort entre "ls federals y tradicionalistas; y hem vist fins, esgarrifeunos, a en Planas y Casals mitj declararse autonomista. Los unitaris també voltejan per lo camp autonomich. Y si aixó s' acentua quias lligaments li quedan al poder Centra?
Ahont son aquells dinástichs que jagavan la seva vida pera defensar lo trono? Ahont quedan los que anavan a Madrid a flectar sos genolls devant de la realesa? A Catalunya no hi restan los cortezans del trono, sols hi ha catalans. (Ovació llarga y de durada).
Mareat lo divorci ab lo poder central, es-

tat miserablement lo poble ab lo programa regionalista d'en Polavieja, que amagá aquest a correu de la taula un cop fou poder, y desenganyat de las promesas descentralisadoras dels Silvelas, Morets y Mauras, després d' aquets cartutxos de perdigons, pot quedar a Catalunya ni un sol home que no respiri odi y esperit de lluyta contra aquets governants que malmenan a Espanya? (Se repeteix l' anterior ovació).

Sols nos queda un dupte: en lo plet que Catalunya sosté ab lo poder central, las demés nacionalitats germanas, s' ajuntan ab ella ó fan lo joch del govern?

Si es lo primer, si 'l govern queda sol, se l' arrecona y fins se 'l pot portar a la barra. (Aplausos).

Si es lo altre, si hi ha incompatibilitat de gustos ab las otras regions, si es aixó desgraciadament, los haurém de dir que Catalunya vol mes que tot la seva autonomia y que no parará son treball fins a conseguirla.

No volém cap privilegi, la volém per tots; volém lo nostre respectant lo dels altres.

Diguémoshi que 'ns hem d' unir tots pera impedir que 'ls governants anorrehin a Espanya; que hem d' estrenye los llassos de germanor, y esborrat tot odi y rancúnia que pugui existir. Res d' odi, diguém com Guimerá al acabament de son admirable discurs dels Jochs Florals, al referirse a la llántia del rey de Moreria que cremava a Montserrat y que simbolisava l' odi:

Apaguen aquesta llántia

Sinó 'l mon s' enfonsará

La ovació que se li feu al acabar fou verdaderament imponent.

LO SR. MAYNER FA LA COMEDIA

Per si no fos pron lo que diguerem en nostre número del dimars últim, pero demostrar l' asquerosa comedia qu' estant representant los gubernamentals possibilers anant de bras set de personas que s' evaneixen d' esser anarquistas, y especialment lo seu candidat Mayner, qui ab tot y ser amo y convenut catòlic, contracta, pera que li salvi li candidatura ab discursos que 'l Mayner no podria fer perque de parlar no 'n sap gens ni mica, a un amigo del obrero que diu que l' amo es lo explotador de todas las generaciones y Dios el tirano de todos los tiempos; per si no n' hi ha prou, aquí va una carta que de nostre estimada *Renaixensa* copiém:

"Esplugu de Francolí, 30 Mars.

Ahir va celebrarse lo meeting de propaganda republicana ó meeting electoral organitzat per lo partit republicà al terme municipal de Vimbodí y punt conegut per Colloig, que per ser molt proper a aquesta població hi assistiren molts curiosos, además dels partidaris d' aquella forma politica que hi acudiren en agrupació. Segons referencias, hi havia representacions de molts pobles de la rodalia, tals com Barberà, Vimbodí, Ulldemolins, Prades, Capafonts, Valclara, Rocafort de Queralt, Espluga, Montblanch, Vinaixa, Solivella y Blancafort. Algunes d' aquelles pertanyan bandera, y la de Ulldemolins lo coro que cantá la Marsellesa. Se diu que si 'ls concurrents pujavan de cinch a sis mil. Hi havia 'l capítost del republicanisme, tals com Lerronx, Ardid, Nongués, Mayner, Saludes y Redón, algun diputat provincial y Alcaldes de Vimbodí y Espluga.

Los discursos foren de tons violents pujats, anticlericals y incendiarijs, pot dirse, fentse creus de que pogués dirse lo que 's va dir y s' ataqués lo que 's va atacar en presència d' autoritats. Los crits de visca la Unió republicana y la República sovintejaren barrejats ab los de morin los frares y capellans. Se recomaná molt que 's votés la candidatura republicana plena de Mayner y Nongués, se prodigaren alabansas ó 's disculparen als destructors de Poblet; se feu burla de nostra santa religió y s' atacá a sos ministres. Aixó ha fet pessim efecte entre 'ls vehins d' aquí y

fins en los republicans sensats que voldrán sens dupte lo triomf de sos ideals per los medis licits y jamay per los vedats, fentme creure aixó, que farà que en la próxima lluyta electoral molts electors refusarán lo donar sos vots a la candidatura que indicaren. També, segons se conta, fuetjeren de valent als catalanistas. No se 'n podia esperar altra cosa. Es la primera vegada que en aquesta rodalia se senten publicar aqueixas ideas tan disolvents y tan anárquicas y antisocials y fa tómer que aixó no porti mals resultats, ja que fereixen creencias y sentiments religiosis que arrelan en lo fons de l' ánima, los quins no s' atacan sens que protesti tota persona honrada y que s' estimi. Jo aixís ho faig, y de segur que ho fan todas las personas que estiman en lo que val las creencias que nostres pares, ens deixaren y la estimació al nostre terror, ó siga Deu y Patria. — Ramón Dalmau.

¿Eh, qué tal? Se van donar crits de morin los frares y capellans, se prodigaren alabansas ó 's disculparen als que, al crit de *viva la libertad* y fent grans bocassas de *fraternidad* y de que al mon tots som germans, cremaren y saquejaren a Poblet y 's tacaren de sang las mans, y per final de festa, se recomaná la candidatura del senyor Mayner.

Y com que 'l pobre Mayner, es prou ignorant pera creure que li dihen la veritat los gossets que tot lo dia van adulantlo perque senten l' olor dels cuartos, y prou plé de vanitat pera fer tots los papers de l' auca ab tal de pescar un acta de Diputat a Corts, ni menos devia posar l' atenció en aquells moris y en aquelles disculpas, devia posar un pam de greix vegent que 'l recomanavan, y devia aplaudir sorollosament, ab tota la forsa de que son capassas aquellas manassas que tant bé manejan lo fusell, pero que no podrian escriurer quatre ratllas sense fer disbarats.

Y dich que no devia posarhi l' atenció, perqué si ho hagués sentit, cametas ajudeumel, hauria fugit de Poblet, y com un llamp se n' hauria anat cap aquell colégi, no sé si de frares ó capellans, en que 'l senyor Mayner hi té una filla pera que s' instraheixi y serveixi de contrapés als pecats que fa son pare berenant junt ab l' ácrata Lerronx.

H.

Secció oficial

ALCALDIA CONSTITUCIONAL

DE REUS

Havent acudit a aquest Ajuntament don Joseph Gaya Recasens en sollicitud de permís pera instalar un motor elèctric en la casa en que viu del carrer de la Victoria número 25, aquesta Alcaldia per decret d' aquesta fetxa ha acordat publicarho en compliment de lo preceptuat per l' article 377 de las Ordenansas Municipals, a fi de que las personas interessadas puguin presentar sas reclamacions dintre de 8 dias en lo Negociat de Foment de las Ocinas Municipals, en lo qual estarán de manifest l' expedient y planos de referencia.

Reus 2 d' Abril de 1903.—L' Alcalde, Enrich Oliu.

REGISTRE CIVIL

del dia 2 y 3 d' Abril de 1903

Naiements

Cap

Matrimonis

Jaume Borrás, ab Beatriz Guasch.—Modest Andren, ab Teresa Fortinio.—Ernest Tomás, ab Teresa Argilaga.—Pan Quintana, ab Filomena Fochs.

Defuncions

Joseph Domenech Salas, 55 anys, Hospital Civil.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Isidoro

Sant de demá.—S. Vicens

Surt lo SOL a las 5 h. y 30 m. y 's pon a las 6 h. 19 m.; surt la LLUNA a las 10 h. 29 m. y 's pon a las 12 h. 17 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimercres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

ESPURNA

Noms y vingan noms: que fa ridicul veure estampada la firma al peu de quatre ratllas escrites al correr de la ploma? ¡Millor!

Tot lo que no sigan noms, pera 'ls circuncuncios, no te cap valor: no son altres cosas que calumnias fortuitas, atachs injustificats, en una paraula: brivalladas.

Ens fa riure lo rahonar de *Las Circunstancias*, perque haventhi un editor responsable y sapiguent de molts anys enrera que en lo nostre diari cada hu es responsable de lo que escriu, y tots ho som de tot lo que porta lo periódich, ¿a que 's presenta ab tanta ignorancia de voler saber qui ho escriu?

Si a nosaltres, ens agradés molestar als nostres lectors ab llaunas de mal pahir, prou ens justificariem de las insinuacions de mala fè que 'ns dirigeix *Las Circunstancias*; pero com no 'ns agrada fer perdre lo temps a nostres lectors, ni omplir aquestas columnas ab planys jeremiachs, heus aquí lo perque de nostre mutisme.

Hem atacat, hem calificat de baixa y rastro la conducta de certs possibilers; los hi havém dit farsants y hipócritas; hem sostingut que anteposaban sas passions als beneficis y interessos comunals y ningú fins avuy ha vingut a confondre: ningú, ni las mateixas *Circunstancias* s' han atrevit a negarho rodonament aduint fets y arguments que 'as fessin caure la cara de vergonya.

Han negat y negan que 'ls nostres atachs siguin justificats; pero en los anys que portan de mangonejar los assumptos de la Ciutat, no ens han pogut tirar en cara, las milloras que han fet a la població y las economias que han intróduhit en los pressupostos: la delicadesa que han tingut en escullir lo personal del Municipi y altres y altres cosas que arribarian al infinit.

Y es que d' aixó no han fet res.

Com, donchs, vol que nosaltres callém?; com es que pretén que nosaltres ens justifiquem?

Que no ho ha conegut que la nostra veu no es mes que un débil ressó de lo que pensa y diu d' ells, la opinió?

Deixis de noms, que fa petit, miri com justifica devant de la opinió la conducta dels seus amichs, que si te ahó, prou ni dará y miri de disfressar una mica mes los seus planys, perque forman un gros contrast ab las sevas amenassas amagadas.

X.

TEATRE FORTUNY

Los polvos de la mare Celestina

Dijous, després de molts anys que no 's havíam vist en escena, se representaren *Los polvos de la mare Celestina*.

Lo public qu' assistí a la funció, fou bastant numerós al paradís, y bastant escás a butacas y palcos.

A no ser perque l' espectacle acabá a tres quarts de dugas de la matinada, la funció hauria anat mitj bé, donchs a part l' esqueixarse una decoració y 'l no haverse pogut baixar un teló, las escenas se desarrotillaren ab seguritat, menos la del tercer acte, en que desaparegué la taula y las bailarinas no acudian a entretenir als comensals.

Lo ball final, denada la hora que marcava lo rellotje lo trobarem una mica massa llarch.

En éll hi lluhí sas habilitats la primera bailarina senyora Monroch, qui 's presentá ab

una cara riatera com pocas vegadas l' havíam vist, lo que la feya més simpática, fou molt y merescudament aplaudida havent de repetir lo ball del ram de flors.

Pera avuy y demá s' anuncian las últimas representacions dels *Polvos*.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONES

del dia 3 d' Abril de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro aneroides	Grau d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	752	70			Ras
15	752	74		8	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS			NUVOLS		
	Máxim	Mínim	Ter. tip.	Direcció	Clase	Cantit
9	Sol 23	7	13	O.		
15	Sam 21		20	O.	cum	01

CRONICA

A causa de trobarse ausent nostre company de redacció encarregat d' assistir a las sessions que celebra l' Exm. Ajuntament, avuy no podém publicar l' extracte de la sessió que celebrá ahir.

Ho farem demá.

Per culpa del R. D. den Maura los empleats de nostre Municipi no han cobrat encara la seva paga del mes passat.

Malament, pera 'ls empleats comensa la revolució desde arriba.

Als agricultors d' aquesta comarca.—Dias enrera estigué en aquesta ciutat l' Exm. senyor Conde de Sant Joan de Violada, amo d' un magnífich tren de màquines pera desfondar terrenos, suplicantnos fessim públich que, desde 'l prop dilluns comensará a funcionar l' aparato a la finca que 'l senyor Marqués de Mariano posseix al terme de Cambrils. Lo senyor Conde s' ofereix a facilitar son tren en condicions ventatjoses a aquells propietaris agrícols, grans ó petits, que desitjin utilitzarla pera preparar sas terras per medi d' una labor perfecta pera la plantació de ceps americans. Esperém que 'ls propietaris d' aquesta comarca aprofitarán la oportunitat que se 'ls presenta pera roturar sas terras en condicions inmillorables que podrán comprobarho al "Las de Samà". Los que vulguin entendre ab lo senyor Conde de San Joan de Violada, qoden dirigirse a aquest senyor, carrer de Balmes, 61, principal, Barcelona.

Ha visitat nostra redacció lo nou periódich el *Heraldo de Tarragona* orgue del partit conservador d' aquella ciutat.

Desitjém al nou colega próspera y llarga vida.

Abans d' ahir y ahir foren decomisadas las especies següents:

1 hectólitre de sigrons, 60 litres ayguarrent y 70 litres alcohol.

Ahir, al dematí, a cosa de las onze, s' iniciá un foch a una casa del carrer baix de Sant Pere.

Al lloch del succés y acudiren lo guarda municipal del barri además de varis vehins que lograren apagarlo al cap de pocas moments.

Ahir, divendres, tenia de veure la llum pública a Barcelona un folleto publicat per lo periódich catalanista *Juventut*, ab los discursos pronunciats al meeting del Tivoli celebrat diumenge passat en contra de la reforma del Notariat projectada per lo ministre ocasionat senyor Dato.

Lo folleto que tindrà caracter popular valdrá 5 céntims.

Per lo carrech d' auxiliari de la Secció d' Instrucció Pública y Bellas Arts d' aqueixa provincia, ha signt nomenat interinament don Enrich Montero.

Ahir va celebrarse a l' Iglesia Parroquial de Sant Francesch de Tarragona, solemnes funerals pera l' etern descans de l' ànima de nostre particular amich, lo distingit jove don Joseph M.ª Artal fill, del que fou catedratic de física d' aqueix institut de Reus don Angel.

Rebi la familia Artal, per tal motiu, lo testimoni de nostre més sentit pésam.

Se creu que el proxím divendres anirà a Tarragona lo candidat conservador don Ramón de Morenes, marqués de Grigny.

Per haver amenassat de mort a un vehi de Albiñana (Vendrell), ha signt agafat un jove per la guardia civil, siguentli ocupada a l' acte de la detenció una escopeta.

Ha signt nomenat per la Junta Provincial d' Instrucció Pública mestre interí de Prades don Marián Tomás Ferré.

Ha aparegut en las inmediacions de l' isla de Buda lo cadavre del marí que, a l' hivern passat, caygué al riu de desde la coberta del vapor "Ciudad de Tortosa". A pesar del temps qu' ha transcorregut, lo cadavre ha signt trobat sense la més petita senyal de corrupció.

Lo Ministeri d' Instrucció Pública anuncia la catèdra d' Historia Natural vacant al Institut d' Orense quina catèdra te de provehirse per traslado.

Ha signt nomenat agent consular del Perú a Tarragona don Joseph M.ª Mercadé Galbas.

Durant lo present més celebrará sas sesiones ordinarias la Comissió Provincial los dias 8 y 18, a l' hora de costum.

Copiém de La Cruz de Tarragona:
"Por la autoridad eclesiástica ha sido designado para cubrir la vacante de vocal de la Junta local de instruccíon primaria de la ciudad de Reus, producida por defunción del Rdo. D. Antonio Boqueras, el Rdo. D. Juan Batalla, párroco de la Purísima Sangre de la misma ciudad".

Ahir, tenia d' arribar a Tarragona lo senyor Governador Civil de la provincia acompanyat del marqués de Atalayuelas.

Ahir signt conduhit a sa darrera estada lo que n' vida fou guarda municipal en Joseph M.ª Perez.

A l' enterro hi assistí una comissió de l' Excelentíssim Ajuntament presidida pel senyor Oliva y composta dels regidors senyors Sabater, Vergés, Sedó, Fàbregas y el secretari de la corporació municipal senyor Montagut.

Lo número de la revista "Resumen de Agricultura", corresponent al mes de Mars conté lo següent sumari:

"La viticultura en el mundo entero", per P. Viala; "Prensas para vino", per Manel Raventós; "La defensa de la viña por la azufadora Mausey y los pulverizadores Sanpere", Los vinos turbios, "Algunas notas sobre el engrasado de las máquinas agrícolas", "El cultivo forzado de los arbustos y otras plantas, por el eter y el clorofórmo", per R. Mir y Delás; "Bibliografía", "Crónica agrícola", y "Revista comercial".

Hem rebut en nostra redacció lo número de la notable revista catalana Pel y Ploma corresponent al passat mes de Mars en la que s' hi venent notables dibuixos d' en Carl Larson, Ramón Casas, A. Zorn, W. Turner y un

retrato de donya Ana d' Austria atribuit a Joan Carreño de Miranda.

En la part literaria s' hi lleigeixen treballs d' en Maragall, Pijoan, Zulueta, M. Folch y Torres, Apeles Mestres y la "Nueva aventura de los dioses, ó el sapo ó el impertinente", de la que n' es autor Oberon y está traduhida al castellá per P. Moles, amés publica altres treballs.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 579'80.

Un dels aconeteixements mes notables d' aquets temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona ls cabells blancs del color que s' han tingut á la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y á las principals Perfumerias y Perruqueras.

Deposít general: J. Uriach y C.^a - BARCELONA

FINALMENT JOH LECTORS!

Podém anunciar que ha signt vensut lo terrible mal venéreo y sifilitich. Pera detalls lleigeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich CONSTANCL".

D. MANEL DE PENARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx á la cambra de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

Secció comercial

BOLSI DE REUS
Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	76'25	Cubas del 68	—'
Colonial	—'	Cubas del 90	—'
Orenses	34'15	Amortisable	96'97
Norts	63'30	Ob. 5 p ^o l.	Almansa 104'17
Alicants	97'75	Id. 3 p ^o l.	Fransas 59'37
Vitalici V.	—'	Id. 3 p ^o l.	Orense 53'87

PARIS		MADRID	
Exterior	—'	Interior	76'20
— GIROS —			
Paris	34'95	Londres	33'97

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	89'—
Portugués	31'85
Rie Tinto.	12'66
Norts.	233'—
Alicants.	344'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior	76'27	BARCELONA
Amortisable 5 p ^o l.	96'92	Fransas 35'95
Colonial	—'	Llirras 33'97
— MADRID —		
Norts	63'35	Interior 76'22
Alicants	97'90	Fransas 34'80
— PARIS —		
Orenses	34'20	Exterior 88'35
Obs. Fransas 2 1/4	—'	Norts 222'
Id. Almansa 5 0/10	104'25	Alicants 343'
Id. Id. ayg	—'	—

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets

extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 díf	—'	33'55	—'
" 60 "	—'	—'	—'
" 3 díf	—'	—'	—'
" vista.	—'	—'	34'—
Paris 90 díf.	—'	—'	—'
" 8 díf.	—'	—'	—'
" vista.	—'	34'85	31'—
Aix 8 0/10	—'	—'	—'
Amberes 90 díf.	—'	—'	—'
Marsella 90 díf.	—'	—'	—'
" 8 díf.	—'	—'	—'
" 4 vista.	—'	—'	—'
Perpignan 90 díf.	—'	—'	—'
" 8 díf.	—'	—'	—'
Hamburgo 90 díf.	—'	—'	—'
" 8 díf.	—'	—'	—'
" vista.	—'	165'30	—'

Cambi anterior de Valors locals

	Diner	Paper	Oper.
645 Gas Reusense.	—'	—'	—'
550 Industrial Farinera.	—'	—'	—'
740 Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	—'	—'	—'
190 Manufacturera de Coton.	—'	—'	—'
27'50 C. Reusense de Tranvias.	—'	—'	—'
310 C. ^a Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	—'	—'	—'
Electra Reusense.	—'	—'	—'
Manicomio de Reus.	—'	—'	—'

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT

Se n' necessita un en aquesta impremta.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE
P. DURÁN, METJE-CIRUJIA

Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al dela Presó.—Reus.

Ab lo massatge manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torce-luras, Lumbago (lunmat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astrictions de ventra y Cálculs renals y hepáticos, etc.

SE VEN

lo café de la Societat "La Serpentina", per tindre de trasladás dita Societat.

AVIS IMPORTANT

Donya Maria Gavaldá Caparó, professora en parts, aprobada per la Real Academia de cirujia y medicina de Barcelona, ofereix sos

serveys a cuantas personas desitjin probar sa inteligencia.

A mes de tindre una gran práctica y notabilitat, en parts, s' ha distingit durant molts anys en enfermetats de la higiene de las donas; ciencia adquirida en companyia de diferents especialistas de Barcelona.

Consulta tots los dias de 1 á 3 tarde
Arrabal Robuster, 10, 1er. Reus

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PSESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents á Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 1 10, 2n. dta.—MADRID.

TELEGRAMAS

Madrid 3.

Segueix la versió oficial

Lo Governador civil de Salamanca ha presentat la dimissió, que li ha signt acceptada pel ministre.

Lo senyor Maura ha demanat a la Junta d' autoritats que sia a proposit pera encarregar-se del mando de la provincia, a fi de firmar axuy mateix son designament.

Lo Governador, després d' haver dimitit ha sortit cap a Madrid, havent entregat lo mando al president de la Audiencia, al qua s' ha designat interinament pel ministre de la Governació.

Lo senyor Unamuno ferit

També s' han rebut noticias de Salamanca dihent que está ferit lo rector d' aquella Universitat, en Miquel de Unamuno, sense determinar la calitat de las feridas.

Conferencia

Lo President del Consell ha tingut una conferencia ab lo ministre de la Governació, haventlo enterat aquest dels successos de Salamanca y de las disposicions presas.

Lo Govern ha dit que s' condol molt sincerament de lo sucehit.

Carta d' en Morayta

Lo senyor Morayta ha escrit una carta a rector de la Universitat de Madrid demanant-li que avuy reuneixi lo cláestre pera tractar dels successos de Salamanca.

DIVERSIONS PÚBLICAS

TEATRO FORTUNY

Companya de vers y ball
MONROC-ZUBIELQUI

Brillant cos de ball baix la direcció de la célebre bailarina dels teatros Real de Madrid y Liceo de Barcelona donya **Amalia Menros.**

GRAN FUNCIO PERA AVUY

Segona representació de la renombrada comedia de Mágica, titulada "Los polvos de la Madre Celestina."

A dos cuarts de nou.

Preus diaris

Palcos plateas sense entrada, despatx 10 pessetas, contaduria 11.—Palcos primer pis sense entrada 8 d. y 9 c.—Palcos segon pis sense entrada 4 d. y 450 c.—Silló de plateas ab entrada 2 d. y 2'25 c.—Butaca de primer pis ab entrada 1'75 d. 2 c.—Lluneta de segon pis ab entrada 1'25 d. y 1'50 c.—Entrada á localitat 75 céntims.—Entrada al paradís 50 idem.

L' impost del timbre á carrech dal públich.

IMP. CARRERAS Y VILA

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona
 Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
 " Exprés 7'05 " " 9'14 " "
 " Mixto 8'41 " " 1'03 trde
 " Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 " Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
 " Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus
 Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 8'06 trde
 " Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 " Correu 9'47 " " 1'05 trde
 " Oms. 12'35 " " 5'32 " "
 " Mixto 2'26 trde. " 7'11 " "
 " Exprés 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa
 Surtida Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit.
 " Mixto 7'57 " " 6'36 matí
 " Exprés 9'44 nit " " 3'01 " "
 " Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
 " " 5'32 matí " 8'51 matí

De Saragossa a Reus
 Surtida Exprés 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 " Correu 7' " " 2'06 trde
 " Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
 " Merc. 0'38 matí " 11'27 " "
 " " 6'59 trde " 10'15 nit.

LÍNEA DEL NORT
De Reus a Lleyda
 Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 " Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
 " Merc. 1'45 " "

De Lleyda a Reus
 Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
 " Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
 " Merc. " " 1'39 " "

De Reus a Tarragona
 Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " " 9'44 " " 10'18 " "
 " Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
 " Correu 7'17 " " 7'48 " "

De Tarragona a Reus
 Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 " Merc. 12'22 trde. " 1'— trde.
 " Mixto 5'08 " " 5'46 " "
 " " 8'— nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU
 Servey de trens que regeix desde 1 dia 29 Setembre de 1902.
 Surtidas de Reus: al matí 4'10. 10.— A la tarde a las 2'47. 4'15.
 Surtidas de Salou: al matí a las 4'06. 11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA
 DE D. ANTON BARDOY
 HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES
 CARRER DE EN MEDIO,
 CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA
VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA
 Surtidas fijas y semanales del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.
 Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambras.—Llum eléctrica
 Se atmetpa ssatje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápolis, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

MILAGROSOS CONFITS
 o injecció antivenérea y roob antisifilitich
COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiencia, s'han convenut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas soudas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Inyecciones Costanzi.
 També certifičan que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, coin ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.
 Pren de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos, pera'ls qui no vulgan usar inyeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.
 De venta en totas las bonas farmacias.
 A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drognéria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.
 Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los díllums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella
 SERVEYS DEL MES D' ABRIL DE 1903
LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA
 Sortirà de Barcelona lo 21 d' Abril directament pera Montivideo y Buenos Ayres, lo magnífich y rápit vapor francés
ALGERIE
 Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

APERITIU-CORROBORANT
 Tónich-febrífugo
 THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
 BARCELONA
 Unica casa productora pera la exportació a América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
 Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
 Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuben dirigirse a The Cosmo S. en C. y de G. en P.—BARCELONA.
 Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

ELIXIR VERDI
 Estómago Hígado
 CALENTURAS REBELDES
 THE COSMO S. EN C. BARCELONA

Certificat núm. 9.909
 Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Verge, districte de Denia.
 Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingat molt favorables resultats, especialment en una dona casada de non que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia esperimentat digestions difícils, pérdida de forsas, continuu extrenyiment y constants desvaneixements.
 Ab l' ús de tres pots d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.
 Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estimul dels pacients.
 Joseph Muñoz, metge cirurgiá.
 Se ven en totas las farmacias
PREU 2 PESSETAS
 Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.— Carrer Monterols núm. 30.

TALLER DE CAMISERIA
 DE JOSEPH MARTORELL
 MONTEROLS 40.—REUS
 Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras bera camisas, paraigüas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR
 DE PERE DOMENECH.—ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS
 Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc.
 Imatges de fusta y cárto-pedra de totas midas y models.
PREUS REDUITS

LAGRESHAM
 COMPANIA INGLESA
 de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias
 FUNDADA L'ANY 1848
Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
 Primas molt moderadas
 La Gresham té constituït lo dipòsit exigit per las Lleys fiscals vigenis com garantia per los sens assegurats a Espanya.
 Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA
 Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.
 A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.